

D ů v o d y:

Vymáhající věřitel v dovolacím rekursu vykládá, že jest mu dobře známo, že zabavení pohledávky může dosíci jen, když pohledávka v okamžiku exekuce již existuje, ale že nezamýšlel nabýti zástavního práva na budoucí vklady povinné strany, nýbrž, že chtěl zabavit její právo, záležející v tom, že jako majitelka šekového účtu může žádati, by jí poštovní spořitelna úplatně zaslala tiskopisy, zejména šekové blankety, že má nárok, aby byla vyrozuměna o dojití peněz, že může vyplnit šeky a že jest oprávněna žádati, by poštovní spořitelna z peněz na jejím šekovém účtě došlých poukázala částky podle jejího přání buď jí samé neb osobě od ní označené. Avšak tento stěžovatelův výklad nemá opory v doslovu exekučního návrhu, v němž o právech naznačených teprve v dovolacím rekursu není ani zmínky. Pro posouzení, o jaký způsob exekuce tu jde, jest rozhodný doslov návrhu na povolení exekuce. Vymáhající věřitel v návrhu ze dne 9. ledna 1934 navrhl jen, by mu byla povolena exekuce zabavením práva příslušejícího povinné straně jako majitelce šekového účtu čís. 36.930 proti poštovní spořitelně v Praze na vydání peněz, došlých na kontě 36.930. Předmětem navrženého zabavení bylo tedy jen právo povinné strany, aby jí byly poštovní spořitelnou vydány peníze, které na její šekový účet dojdou. Právo na vydání těchto peněz není však v podstatě ničím jiným, než peněžitou pohledávkou podle §§ 294 a násl. ex. ř. Rekursní soud správně vyložil, že podle doslovu exekučního návrhu jde tu o exekuci na budoucí peněžitou pohledávku a že navržená exekuce není v tomto případě přípustná, ježto pohledávka, jejíž zabavení se navrhuje, nenáleží k pohledávkám uvedeným v § 299 ex. ř. a musila by tu tedy býti již v okamžiku exekuce.

Čís. 13554.

Byl-li zůstavitel příslušníkem belgickým, jest projednání pozůstalosti o neknižovní pohledávce zůstavitelově za tuzemským dlužníkem a rozhodování o sporných dědických nárocích přenechatí soudu belgickému. Opatření podle §§ 137 a 138 nesp. říz. záleží tu v tom, že soud dá příkaz tuzemskému dlužníku, by neplatil pozůstalosti tak dlouho, až cizozemské úřady rozhodnou o pohledávce.

(Rozh. ze dne 18. května 1934, R I 517/34.)

V pozůstalostní věci po cizozemkyni uložil soud první stolice dědicům, by zajistili dědický díl tuzemských dědiců 500.000 Kč jakož i poplatkové pohledávky čsl. státu 78.500 Kč zástavou nebo hypotékou, a dále vyřkl, že se neodstupuje před touto jistotou projednání pozůstalosti, sestávající z nezaknihované zápůjčkové pohledávky zůstavitelky proti dr. Jaroslavovi L-ovi zahraničním úřadům. Rekursní soud napadené usnesení zrušil a vrátil věc prvému soudu, by v řízení pokračoval a nové usnesení vydal. D ů v o d y: Podle § 23 nesp. pat. mají soudy ohledně movitého jmění cizince zemřelého v zahraničí, jest-li zemřelý jest příslušníkem státu, jenž zachovává stejné zásady, přenechatí

příslušným zahraničním úřadům cizincovým, jak projednání pozůstalosti, tak rozhodnutí o všech sporných nárocích dědických a omeziti se na to, aby se postaraly o zajištění pozůstalosti a nároků všech dědiců a legatářů, již jsou tuzemskými poddanými a o uspokojení tuzemských věřitelů, podle předpisů obsažených v §§ 137 až 139. Přenechání projednání ohledně movitého jmění zahraničním úřadům závisí na tom, že je zachovávána vzájemnost. To je především zjistiti po případě poučením se strany ministerstva spravedlnosti. Od tohoto přenechání projednání cizím úřadům jest rozeznávati vydání pozůstalostního jmění. Co se týče opatření k zajištění nároků tuzemských dědiců, jest vzíti zřetel k ustanovení § 137 nesp. pat., podle něhož s vydáním pozůstalostního předmětu nebo dílu potřebného ke krytí dědicových nároků do cizozemsku je tak dlouho sečkat, až bude právoplatně rozhodnuto o jejich nárocích tamními soudními úřady. Ohledně tuzemských věřitelů jest užití § 138 nesp. pat., podle něhož je se starati, by vydání pozůstalostního jmění teprve pak se stalo, dojde-li k uspokojení věřitelů nebo bude-li dána jistota. Podle názoru rekursního soudu nemůže však ani ve smyslu § 137 ani ve smyslu § 138 býti ostatním dědicům uloženo, by zajistili zástavou nebo hypotékou dědický díl dědicův nebo pohledávku věřitelovu, nýbrž nesmí se jen dotyčné movité jmění vydati. V souzeném případě jde o nezaknihovanou pohledávku ze zápůjčky zůstavitelky proti dr. Jaroslavu L-ovi v částce 2,000.000 Kč a nesmí se část této pohledávky nutné k zajištění dědického nároku a pohledávky poplatkové státu vydati do cizozemí, což podle názoru rekursního soudu je zameziti tak, že se dlužníku zakáže volně nakládati dotyčnou částí pohledávky, obzvláště konati na tuto pohledávku platy do zahraničí.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Aby bylo lze posouditi, zda jest projednání pozůstalosti o pozůstalém movitém jmění záležejícím dle tvrzení účastníků v neknihovní pohledávce zůstavitelčině 2,000.000 Kč za dlužníkem Dr. Jaroslavem L-em, velkostatkářem v K. u Plzně a nalézajícím se tudíž v československém státě, přenechati podle § 23 nesp. pat., — jehož jest tu užití, ana zůstavitelka byla dle tvrzení účastníků cizinkou zemřevší v Římě — příslušnému cizozemskému úřadu zůstavitelčinu, tedy státu, jehož byla zůstavitelka příslušníkem, jest především zjistiti, kterého státu jest zůstavitelka příslušníkem, a bude další zaříditi podle případných předpisů. Ukáže-li se, že jest zůstavitelka příslušnicí belgickou, nebude ovšem závady, by nebylo projednání pozůstalosti, o niž jde, přenecháno belgickým úřadům, když podle sdělení ministerstva spravedlnosti uvedeného ve věstníku min. sprav. 4/23 jest v poměru k Belgii pokládati za zjištěnou vzájemnost podle § 23 nesp. říz. Názor odpovídá zásadě vyslovené v rozhodnutí čís. 3098 sb. n. s., že nepřekáží, je-li vzájemnost zaručena, by projednání movité pozůstalosti cizozemce a rozhodování o sporných nárocích dědických nebylo přenecháno cizozemskému úřadu. Především jest však opatřiti potřebné podle § 139 nesp. říz. Opatření takové první soud již učinil a jest jen otázka, v čem má v souzeném případě záležeti opatření podle §§ 137 a 138 nesp. říz. Po té stránce sdílí

nejvyšší soud názor rekursního soudu, že opatření to může záležeti jen v příkazu dlužníku Dr. Jaroslavu L-ovi, by neplatil pozůstalosti po zůstavitelce tak dlouho, až cizozemské úřady o pohledávce rozhodnou.

Čís. 13555.

Nárok na zaplacení kupní ceny za dobytek dodaný v provozu zemědělství se promlčuje v tříleté lhůtě § 1486 čís. 2 obč. zák.

(Rozh. ze dne 18. května 1934, Rv I 2018/32.)

Žalobou, zadanou roku 1931, domáhal se prodatel na kupiteli nedoplatku za koně a za krávu, jež žalobce prodal žalovanému roku 1923 (koně) a 1925 (krávu). Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Podle § 1486 čís. 2 obč. zák. promlčují se ve třech letech pohledávky za dodání zemědělských a lesnických výrobků při provozování zemědělství nebo lesnictví. Není třeba zabývat se názorem dovolatelovým, že zákonodárce má na mysli jen dodávky takových produktů, jichž výrobou a dodáváním se zemědělec nebo lesní hospodář pravidelně a po živnostensku zabýval. Kůň a kráva jsou podle obecného názoru zemědělskými výrobky ve smyslu § 1486 obč. zák., a, že se dodávka jich nestala v provozu zemědělství, žalobce netvrdil, ač se sám označil rolníkem, a žalovaný namítl promlčení zažalované pohledávky hned na začátku ústního projednávání sporu s poukazem k § 1486 čís. 2 obč. zák. Neuvedl-li tudíž žalobce skutečnosti, které by vylučovaly promlčení, ač mu to náleželo, nepochybil odvolací soud, vysloviv souhlasně s prvním soudem, že pohledávka žalobcova za dodávku zemědělských výrobků je promlčena, nehledíc ani k tomu, že žalobce v odvolacím sdělení tomuto názoru prvního soudu nic nevytýkal.

Čís. 13556.

Žaloval-li spoluvlastník zabavené věci o nepřípustnost exekuce na celou věc, jest žalobní žádosti vyhověti potud, že se prohlašuje za nepřípustnou exekuce na žalobcův spoluvlastnický podíl.

Koupily-li dvě osoby věc společně, aniž byla při tom stanovena výše podílu každé z nich, nabyly rovnodílného spoluvlastnictví ke koupené věci.

Ustanovení § 839 obč. zák. neupravuje jen dělení užitků a břemen, nýbrž vyslovuje všeobecně platnou domněnku o výši podílu na společné věci.

(Rozh. ze dne 18. května 1934, Rv I 505/33.)

V exekuci proti Ferdinandu R-ovi zabavila žalovaná firma stroj (kruhovou pilu). Žalobu Josefa R-a, by stroj byl vyloučen z exekuce, oba nižší soudy zamítly.